

UvA-DARE (Digital Academic Repository)

Opgetekend

Materiële representatie aan het Haagse hof 1345-1425

van Egmond, A.J.

Publication date

2019

Document Version

Other version

License

Other

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

van Egmond, A. J. (2019). *Opgetekend: Materiële representatie aan het Haagse hof 1345-1425*.

General rights

It is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), other than for strictly personal, individual use, unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

Disclaimer/Complaints regulations

If you believe that digital publication of certain material infringes any of your rights or (privacy) interests, please let the Library know, stating your reasons. In case of a legitimate complaint, the Library will make the material inaccessible and/or remove it from the website. Please Ask the Library: <https://uba.uva.nl/en/contact>, or a letter to: Library of the University of Amsterdam, Secretariat, Singel 425, 1012 WP Amsterdam, The Netherlands. You will be contacted as soon as possible.

Dankwoord

Terugkijkend op de periode waarin ik dit onderzoek verrichtte en verwerkte, zijn er mensen zonder wie het schrijven van dit proefschrift niet mogelijk of in ieder geval niet zo leuk zou zijn geweest. Allereerst dank ik mijn promotoren. Claudine Chavannes-Mazel heeft me gedurende mijn opleiding en promoveren altijd geënthousiasmeerd en kansen geboden. Ze had vertrouwen in mijn wetenschappelijke kwaliteiten en gaf me de spreekwoordelijke duwtjes in de rug. Zo zette Claudine me op het spoor van de grafelijke rekeningen, ‘want daar stonden wellicht ook wel wat houten beelden in’. Ze wist vast toen al dat die rekeningen het onderwerp van eerst mijn afstudeerscriptie en later mijn promotie-onderzoek zouden worden. Bovendien keek ze mijn schrijfsels na, en we deelden het plezier over het taalkundige aspect van academische teksten. Dick de Boer dank ik voor het plezier waarmee hij me begeleidde, de stapels boeken en scripties die hij me leende en het historische bewustzijn dat hij me bijbracht. Ook kunsthistorisch kon ik van hem op aan: zo vroeg hij eens grijnzend of ik nog wel even een foto van het echte zegel wilde regelen in plaats van de foto die ik gebruikte van een replica uit een giftshop. De komst van Hugo van der Velden naar de Universiteit van Amsterdam en zijn aantreden als mijn copromotor hebben me scherp gehouden, toen ik net op het punt was beland waar ik me comfortabel begon te voelen in mijn onderzoek. Hij bekeek het complete manuscript en kon me een frisse visie op het geheel geven. Ik dank alle drie voor hun begeleiding. Eventuele onjuistheden, tyfefouten en gedachtenkronkels zijn uiteraard mijn eigen verantwoordelijkheid.

Voor mijn aanstelling dank ik de *Amsterdam School of History* (voorheen het Instituut voor Cultuur en Geschiedenis), en voor ondersteuning voorafgaand en na afloop van mijn contract de Stichting *Art, Books and Collections*. Ik noem ook graag Ruud Stam (†) en Paul Koopman, de eerste voor individuele bemoediging tijdens mijn opleiding, de tweede voor praktische ondersteuning gedurende mijn onderzoek. De medewerkers van de Universiteitsbibliotheek van Amsterdam, het Nationaal Archief in Den Haag, het Rijksarchief in Mons, de Archives départementales du Nord in Rijsel/Lille, en het Rijksarchief en de Koninklijke Bibliotheek in Brussel ben ik erkentelijk voor hun assistentie. Voor archiefonderzoek is een lange adem nodig; het was me een plezier die adem zo nu en dan te ‘verspillen’ in gesprekken met andere nieuwsgierige archiefonderzoekers, zoals Ronald van de Spiegel en Bert den Hartog die zo vriendelijk waren Haags materiaal met me te delen. Vakgenoten Hans Smit, Louise van den Bergh-Hoogterp en Anne Korteweg overhandigden mij eveneens al in een vroeg stadium eigen onderzoeksmateriaal; het was een blijk van vertrouwen, terwijl ze zich mogelijk afvroegen of ik wel wist waar ik aan begon. Met vele anderen sprak (of mailde) ik over mijn onderzoek, naar aanleiding van lezingen, bijeenkomsten van de Onderzoeksschool Mediëvistiek, de leesgroep van het ICG of anderszins, en goed advies kwam van onder anderen Jos Biemans, Jan Burgers, Frans Camphuijsen, Mario Damen, Ludovic Nys, Robert Stein, Ed van der Vlist, Wim Vroom en Hanno Wijsman. Magdi Tóth-Ubbens vertelde mij over haar ervaringen met het doen van onderzoek naar objecten aan het Haagse hof in de jaren 1950, over hoe ze haar onderzoek ‘volkomen alleen verrichte en hoe niemand er aandacht aan besteedde’. Gelukkig was dat voor mij wel anders.

Hoewel promoveren wel wordt gezien als eenzame bezigheid, heb ik dat nooit zo ervaren. Het Kunsthistorisch Instituut en later BG2 vormden een stimulerende studie- en werkomgeving, dankzij de vriendschap en collegialiteit van Tessel Bauduin, Miranda Bloem,

Jitske Jasperse, Indra Kneepkens, Ingmar Reesing, Annika Rulkens, Annemarie van der Veen en Wouter Wagemakers. Sommigen van hen waren bovendien studie-, kamer-, reis- en lotgenoten. Sanne Klaver, met wie ik studeerde, was nooit te beroerd om te beamen dat het toch een bijzondere wereld is, de academische gemeenschap. Enige ‘onttovering’ was ons deel toen we beiden van student medewerker bij de universiteit werden; haar nuchterheid daarin werkte aanstekelijk. Alice Taatgen kwam later naar de UvA en paste goed op de afdeling Middeleeuwen, die ze wist te verlengen tot en met de zestiende eeuw. Met haar was het goed sparren over alles van genretaferelen tot de achtergrondkleur van presentaties. Ze inspireerde bovendien door haar optimisme en doortastende carrièrekeuzes. Sanne Frequin bracht de memoria vanuit Utrecht naar Amsterdam. Zij praatte ons naar binnen bij Belgische archieven in de enige week in het jaar dat ze eigenlijk gesloten waren. Aan het bureau naast me was ze behulpzaam waar mogelijk. Haar nimmer aflatende professionaliteit is bewonderingswaardig, zij het dat we geen van beiden ooit checkten of het te bezoeken archief ook daadwerkelijk open was. Yvonne Vermijn, van de afdeling Frans, leerde ik kennen toen we samen bestuurslid werden bij het toenmalige *Center of Medieval Studies Amsterdam*; onze betrokkenheid bij het CMSA eindigde, maar ons contact niet. Zij wist tijdens urenlange ‘werk lunches’ met kroketten op brood blijvend te motiveren al was het maar met haar eigen doorzettingsvermogen. Ze zei op de moeilijke momenten: ‘Eens is dit voorbij weet je. Dan hebben we een boek geschreven.’

Wendelien van Welie, mijn docente en later collega, drukte me na mijn opleiding één ding op het hart, namelijk te zorgen dat ik het proefschrift op tijd af had, want er zouden nieuwe mogelijkheden voorbijkomen die niet met een proefschrift te combineren zouden zijn. Het was niet binnen vier jaar af en ze had natuurlijk gelijk. Gedurende anderhalf jaar combineerde ik dan toch de afronding van mijn proefschrift met mijn huidige functie als wetenschappelijk redacteur, waar mijn nieuwe collega’s Barbera, Ellen, Geri, Marieke en Maud gelukkig altijd geïnteresseerd en begripvol waren.

Verder dank ik vrienden en familieleden die jarenlang met oprechte belangstelling dezelfde vraag zijn blijven stellen. Ik noem in het bijzonder mijn vader, die mij leerde wat hard werken is, en mijn moeder, die altijd voor me klaar staat. Mijn broer en zusje nemen mij nooit al te serieus, wat regelmatig zorgt voor hilariteit en relativering. Als laatste mijn lief. Crispijn is een bouwer. Niet alleen bouwde hij de database die mijn onderzoek overzichtelijk maakte en verbouwde hij ons huis de afgelopen twee jaar tot onze eigen residentie, ook kan ik al tien jaar altijd ‘op hem bouwen’.

Dankjulliewel.